

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 16/2021

Μεταξύ:

AVAX S.A.

Αιτητών

v.

ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Δήμος Θωμά, Μέλος

Αιτητές:

AVAX S.A.

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Μύρια Αγαθοκλέους, Δικηγόρο για George Pamboridis LLC
2. Ευαγγελία Μιχαηλίδου, Ασκούμενη Δικηγόρο για George Pamboridis LLC
3. Θεόδωρο Αρσενίου, Διευθυντή Ενεργειακών Έργων Αιτήτριας Εταιρείας
4. Χρίστο Παπαδόπουλο, Υπεύθυνο Προσφορών Αιτήτριας Εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Άννα Κ. Χρίστου, Δικηγόρο για Ιωαννίδης Δημητρίου ΔΕΠΕ
2. Δημήτρη Ναθαναήλ, Αναπληρωτή Διευθυντή Προμηθειών
3. Χρυσάνθο Χατζημάρκο, Βοηθό Διευθυντή Διεύθυνσης Παραγωγής

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 30 Αυγούστου 2021

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Με την παρούσα προσφυγή οι Αιτητές αμφισβητούν τη νομιμότητα της απόφασης της ΑΡΧΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ («η ΑΗΚ») με την οποία η προσφορά τους για το διαγωνισμό 20/2020 «*EPC TURN-KEY CONTRACT FOR THE SUPPLY AND INSTALLATION OF UNIT 6 CCGT AT VASILIKOS POWER STATION – PHASE V AND UNIT 6 GAS TURBINES LONG-TERM SERVICE AGREEMENT*» απορρίφθηκε από την τεχνική αξιολόγηση το Στάδιο Α. Με την προσφυγή ζητούν επίσης ακύρωση του Διαγωνισμού αφού όπως ισχυρίζονται τα έγγραφα του διαγωνισμού περιέχουν όρους και ειδικά τεχνικούς όρους οι οποίοι είναι αδύνατο να ικανοποιηθούν από οποιοδήποτε προσφοροδότη.

Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε από την ΑΗΚ στις 12.6.2020 με ανοικτή διαδικασία και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω του συστήματος e-procurement.

Στις 25.6.2020 η ΑΗΚ προχώρησε σε τροποποίηση όρων των Εγγράφων Διαγωνισμού με το Amendment No1. Μία από τις τροποποιήσεις αφορούσε στη διαγραφή του Clause 6.2.3 Item 4 (Technical and Professional Ability) στο Volume I, Section I, Instructions to Tenderers το οποίο διαλάμβανε ότι:

«At least one (1) of the two (2) projects shall be situated outside of the country that the Tenderer's registered office is based».

Η προσφορά των Αιτητών, η οποία υποβλήθηκε εμπρόθεσμα στις 18.9.2020 αποσφραγίστηκε και αξιολογήθηκε από την Επιτροπή Αξιολόγησης στο Στάδιο Α (Eligibility and Technical Evaluation), σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο Volume I, Section I, Instructions to Tenderers και στο Volume I, Section III Evaluation Methodology των Εγγράφων Διαγωνισμού.

Στις 31.3.2021 η ΑΗΚ με επιστολή της πληροφόρησε τους Αιτητές ότι η προσφορά τους αποκλείστηκε από το Διαγωνισμό κατά το Στάδιο Α, παραθέτοντας αριθμό λόγων αποκλεισμού.

Οι Αιτητές με τον πρώτο λόγο ακύρωσης υποστηρίζουν ότι η διαγραφή του όρου 6.2.3 - Item 4 (Technical and Professional Ability) είναι παράνομη, αφού το δικαίωμα τροποποίησης αφορά μόνο μη ουσιώδεις όρους του Διαγωνισμού. Η αρχική απαίτηση του όρου αναφέρουν όπως το ένα εκ των δύο παρόμοιων έργων που έχουν εκτελέσει οι οικονομικοί φορείς να είναι έργο εκτός της επικράτειας όπου η εγγεγραμμένη έδρα τους, σκοπό είχε να διασφαλίσει την επιτυχή ολοκλήρωση του αντικειμένου του διαγωνισμού και η απόλειψη της συγκεκριμένης απαίτησης, έγινε χωρίς να διεξαχθεί η αναγκαία έρευνα και/ή διερεύνηση του κινδύνου για το δημόσιο συμφέρον. Σημειώνουν επίσης ότι ενώ έθεσαν το ζήτημα στην ΑΗΚ με μορφή ερωτήματος η τελευταία αρκέστηκε στο να επιβεβαιώσει μόνο την τροποποίηση. Κατά τον ισχυρισμό τους, το δόγμα της επιδοκίμασας και αποδοκίμασας δεν εφαρμόζεται στην παρούσα περίπτωση. Εφόσον, υποστηρίζουν, ήθελαν να λάβουν

μέρος στο διαγωνισμό έπρεπε να αποδεχτούν τους όρους και ειδικά τον λανθασμένο και παράνομο όρο για τον οποίο διαμαρτυρήθηκαν. Προς υποστήριξη της θέσης τους παραπέμπουν στην *Pharmanet Ltd v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών κ.α., Αρ. Υπόθεσης 319/2007, ημερ.7.4.2008.*

Η ΑΗΚ τον πιο πάνω ισχυρισμό τον απορρίπτει και αντιτείνει ότι οι Αιτητές στερούνται εννόμου συμφέροντος να προσβάλουν τους όρους και τις προδιαγραφές του Διαγωνισμού, καθότι υπέβαλαν ανεπιφύλακτα την προσφορά τους. Αποτελεί αναφέρει περίπτωση όπου τυγχάνει εφαρμογής το δόγμα της επιδοκιμασίας – αποδοκιμασίας, εφόσον οι Αιτητές είχαν την δυνατότητα πριν την υποβολή της προσφοράς τους να προσβάλουν τους όρους του Διαγωνισμού και δεν το έπραξαν.

Αναφορικά με την αφαίρεση της πρόνοιας όπως το ένα εκ των δύο παρόμοιων έργων που έχουν ολοκληρώσει οι οικονομικοί φορείς είναι έργο εκτός της επικράτειας όπου έχουν την εγγεγραμμένη έδρα τους, υποστηρίζει ότι με βάση τον όρο 5.1 - Clarifications by the Contracting Entity μέχρι και την τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών διατηρεί το δικαίωμα έκδοσης διευκρινήσεων ή/και τροποποιήσεων. Ο όρος 5.2(2) του Μέρους Α του Διαγωνισμού, αναφέρει, της δίδει το δικαίωμα να προβαίνει σε τροποποιήσεις όπου αυτό κρίνει ότι είναι απαραίτητο,

χωρίς να περιορίζεται στο αν θα είναι μικρής ή μεγάλης έκτασης και καταλήγει ότι αφού μελέτησε τα ερωτήματα οικονομικών φορέων που αφορούσαν την συγκεκριμένη απαίτηση και έλαβε υπόψη το δημόσιο συμφέρον αποφάσισε την αφαίρεση της συγκεκριμένης απαίτησης.

Εδώ το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι κατά πόσο η ανεπιφύλακτη συμμετοχή των Αιτητών στο διαγωνισμό τους στερεί το έννομο συμφέρον να προσβάλουν τον όρο, κατ' εφαρμογή του δόγματος της επιδοκιμασίας – αποδοκιμασίας.

Από τα ενώπιον μας τεθέντα προκύπτει ότι οι Αιτητές στις 6.7.2020 υπέβαλαν προς την ΑΗΚ μεταξύ άλλων διευκρινιστικών ερωτημάτων σε σχέση με το Amendment 1 και το πιο κάτω το οποίο προβλέπει ότι:

«Employer deleted the 2nd paragraph of item 4: This means that EAC is comfortable with the idea that a non-Cypriot contractor based in an EU country that never had the experience/capacity to complete an EPC project outside of his own country is now eligible to participate and qualify into the Tender and in case of an award this EPC contractor will have to complete the project in Cyprus i.e. in a country outside of his own country for the first time. Please confirm».

Η ΑΗΚ στις 21.7.2020 απάντησε *«We fully confirm the contents of Amendment No1, dated 25 June 2020».*

Μετά την πιο πάνω απάντηση της ΑΗΚ οι Αιτητές δεν αντέδρασαν αλλά υπέβαλαν αδιαμαρτύρητα την προσφορά τους.

Σε σχέση με το πιο πάνω ζήτημα στο σύγγραμμα του Επαμεινώνδα Σπηλιωτόπουλου «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 2, 14^η έκδοση, παραγ. 458 και 459, αναφέρεται ότι το έννομο συμφέρον που υπάρχει κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης, παύει να υπάρχει και στην περίπτωση αποδοχής της πράξης από τον αιτούντα, αυτή δε η αποδοχή μπορεί να είναι ρητή, δηλαδή, να προκύπτει από σχετική δήλωση του αιτούντος, ή σιωπηρή, δηλαδή να συνάγεται από συμπεριφορά του, η οποία δεν αφήνει αμφιβολία για την έννοιά της.

Στην παρούσα περίπτωση οι Αιτητές μετά την απάντηση της ΑΗΚ σε σχέση με το Amendment No.1 είχαν τη δυνατότητα να προσβάλουν την τροποποίηση πράγμα που δεν έπραξαν. Η ενέργεια τους να υποβάλουν ανεπιφύλαχτα την προσφορά τους δεν αφήνει αμφιβολία ότι αποδέχτηκαν τους όρους του διαγωνισμού όπως αυτοί τροποποιήθηκαν. Ο ισχυρισμός τους ότι έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό διαφορετικά θα αποκλείονταν εκ προοιμίου από αυτόν και η αναφορά τους στην *Pharmanet LTD v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών κ.α., Αρ. Υπόθεσης 319/2007, ημερ.7.4.2008* δεν τους βοηθά. Η απόφαση στην οποία παραπέμπουν έχει ανατραπεί κατ' έφεση, *Κυπριακή Δημοκρατία κ.ά. v. Pharment Ltd (2011) 3 ΑΑΔ*, απ' όπου και το πιο κάτω απόσπασμα:

«Ο λόγος έφεσης ευσταθεί. Διαφωνούμε με την κατάληξη του πρωτόδικου δικαστηρίου ότι δεν μπορεί να ισχύει στην παρούσα υπόθεση το δόγμα της αποδοκιμασίας και επιδοκιμασίας. Η Εφεσίβλητη είχε υποβάλει ένσταση εναντίον του σχετικού όρου, η οποία απορρίφθηκε. Το γεγονός ότι μετά την απόρριψη της ένστασής της, η Εφεσίβλητη υπέβαλε την προσφορά της χωρίς να υποβάλει οποιαδήποτε διαμαρτυρία της, στερεί το δικαίωμα να προβάλει, μετά την κατακύρωση της προσφοράς στο ενδιαφερόμενο μέρος, παρανομία του όρου. Στην **Δημοκρατία v. China Wanbao Engineering Corporation (2000) 3 A.A. 406**, αναφέρονται τα ακόλουθα επί του προκειμένου.

«Έχουμε την άποψη, με κάθε εκτίμηση προς το συνάδελφο που επιλήφθηκε της υπόθεσης πρωτόδικα, ότι δεδομένης της εν προκειμένω συμμετοχής της αιτήτριας στο διαγωνισμό, αυτή δεν μπορούσε να προβάλει μετ'εννόμου συμφέροντος ζήτημα αντισυνταγματικότητας των εν λόγω Κανονισμών. Αποκομίζοντας το όφελος της συμμετοχής στη διαδικασία, δεν μπορούσε εν συνεχεία, επειδή η προσδοκία της δεν πραγματοποιήθηκε, να επιδιώξει τη μηδένιση της διαδικασίας. Δηλαδή, να επιδοκιμάζει και να αποδοκιμάζει: βλ. την απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας στην **Ηλία κ.ά. v. Δημοκρατίας (1999) 3 A.A. 884**, όπως και την πιο πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση **Κυπριακό Διϋλιστήριο Πετρελαίου Ατδ v. Δήμου Λάρνακας κ.ά. (2000) 3 A.A. 345**. Σε σχέση, πιο συγκεκριμένα, με το υπό αναφορά ζήτημα, η Ολομέλεια πρόσφατα στην **Αναστασίου v. Δήμου Παραλιμνίου (2000) 3 A.A. 339**, επιδοκίμασε την ακόλουθη υπόμνηση στην οποία είχε προβεί ο Κωνσταντινίδης Δ. στην **Αναστασίου v. Κ.Ο.Τ., υπόθ. Αρ. 571/95**, ημερ. 16 Σεπτεμβρίου, 1996:

«Όχι μόνο η προσφυγή, αλλά και οι λόγοι ακυρότητας πρέπει να προβάλλονται «μετ'εννόμου συμφέροντος» για να είναι παραδεκτοί.»»

Η ανεπιφύλαχτη υποβολή της προσφοράς των Αιτητών οδηγεί τον ισχυρισμό τους σε απόρριψη κατ' εφαρμογή του δόγματος επιδοκιμασίας - αποδοκιμασίας. Ούτε ο ισχυρισμός τους ότι δεν επικαλούνται παράνομο όρο αλλά παράνομη τροποποίηση ευσταθεί από τη στιγμή που η τροποποίηση αυτή έχει καταστεί όρος των εγγράφων του διαγωνισμού η νομιμότητα του οποίου δεν αμφισβητήθηκε από τους Αιτητές με

προσφυγή μετά την απάντηση της ΑΗΚ. Εν πάση περιπτώσει και ανεξάρτητα από τα πιο πάνω τα οποία σφραγίζουν την τύχη του πρώτου λόγου ακύρωσης ούτε ο τρόπος με τον οποίο οι Αιτητές έθεσαν το ερώτημα υποδηλοί όσα εκ των υστέρων ισχυρίζονται, δηλαδή ότι ο όρος όπως τροποποιήθηκε είναι παράνομος. Οι Αιτητές στην ουσία εκείνο το οποίο ζητούσαν με την επιστολή τους ημερ. 6.7.2020 ήταν να βεβαιωθούν ότι η ΑΗΚ αποδεχόταν όπως μη Κύπριοι προσφοροδότες με έδρα κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν αποδεκτοί να υποβάλουν προσφορά έστω κι' εάν δεν είχαν εκτελέσει έργο εκτός της χώρας τους και όχι τροποποίηση του όρου στη βάση όσων εκ των υστέρων ισχυρίζονται.

Οι Αιτητές σε σχέση με τον αποκλεισμό της προσφοράς τους μεταξύ άλλων λόγων θέτουν και ζήτημα σε σχέση με τη σύνθεση και/ή συγκρότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης το οποίο κρίνουμε ότι θα πρέπει να εξετάσουμε πρώτο ως ζήτημα δημόσιας τάξης (*Βλ. Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου ν Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (2002) 3 ΑΑΔ 314, ΑΤΗΚ ν 1. Κυπριακής Δημοκρατίας, Μέσω Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, 2. Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, (2003) 3 ΑΑΔ 248 και Γιάννης Αναστασίου ν Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (2003) 3 ΑΑΔ 616*).

Οι Αιτητές, υποδεικνύουν ότι σε αριθμό συνεδριάσεων της Επιτροπής Αξιολόγησης, παρευρίσκετο πρόσωπο το οποίο δεν ήταν μέλος της. Συγκεκριμένα σε έξι (6) από τις δώδεκα (12) συνεδριάσεις 22.9.2020, 25.9.2020, 15.10.2020, 19.11.2020, 4.12.2020 και 15.12.2020 όπως αναγράφεται στα πρακτικά συμμετείχε ο κ. Ναθαναήλ, Αναπληρωτής Διευθυντής Προμηθειών της ΑΗΚ. Επίσης στα πρακτικά

ημερομηνίας 15.10.2020, 19.11.2020, 4.12.2020 και 15.12.2020, δίπλα από το όνομα του κ. Ναθαναήλ αναγράφεται η ένδειξη «Μερική Συμμετοχή», χωρίς να καταγράφεται το στάδιο κατά το οποίο αυτός προσήλθε και αποχώρησε. Προς υποστήριξη της θέσης τους για κακή σύνθεση/συγκρότηση παραπέμπουν στο άρθρο 21(2) του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, 1999, Ν. 158(I)/1999 και στο Εγχειρίδιο Κυπριακού Διοικητικού Δικαίου, 3^η Έκδοση 2016 του Ν. Χρ. Χαραλάμπους.

Επίσης, σε αριθμό συνεδριάσεων απουσίαζαν μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης χωρίς να καταγράφεται ο λόγος της απουσίας τους κατά παράβαση της νομοθεσίας και/ή της πάγιας νομολογίας. Ειδικότερα, απουσίαζαν στις 22.9.2020 ο κ. Φ. Κουμίδης, στις 6.10.2020 ο κ. Ν. Παττίχης, στις 15.10.2020 ο κ. Α. Σαββίδης, στις 19.11.2020 και 4.12.2020 εκτός από τον κ. Τριανταφυλλίδη (σοβαρό πρόβλημα υγείας) ο κ. Α. Σαββίδης και στις 12.1.2021 τα μέλη Κουμίδης, Σαββίδης και Τριανταφυλλίδης. Σε όλες τις πιο πάνω συνεδρίες σημειώθηκε μόνο η ένδειξη «Απόν», χωρίς να αναφέρεται ο λόγος της απουσίας τους. Όλες οι πιο πάνω συνεδρίες όπως η ίδια η ΑΗΚ αναφέρει σε αλληλογραφία με τους νομικούς της Συμβούλους (επιστολή ημερ. 14.12.2020) ήταν σημαντικές.

Επίσης, αναφέρουν ότι στις 12.1.2021 η Επιτροπή Αξιολόγησης συνεδρίασε ανασυγκροτημένη με το διορισμό ενός νέου μέλους του (κ^{ος} Γ. Παπαγιάννη) ο οποίος όμως δεν φαίνεται να έχει επαρκώς ενημερωθεί. Είναι η θέση των Αιτητών ότι δεν

τηρήθηκαν οι απαιτήσεις που τίθενται από τη νομοθεσία¹ και τη νομολογία² σχετικά με την ανασυγκρότηση συλλογικού οργάνου και τη συμμετοχή νέου μέλους σε αυτό. Στα πρακτικά αναφέρουν δεν αναγράφεται ποτέ ακριβώς το νέο μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης εφοδιάστηκε με το υλικό του Διαγωνισμού και τα μέχρι τότε ευρήματα της Επιτροπής Αξιολόγησης. Ως εκ τούτου εύλογα δημιουργούνται αμφιβολίες κατά πόσο στο νέο μέλος δόθηκε επαρκής χρόνος για ολοκληρωμένη ενημέρωση, λαμβανομένου υπόψη του όγκου και της πολυπλοκότητας των προσφορών. Επίσης δεν προκύπτει από τον Διοικητικό Φάκελο η πράξη διορισμού του νέου μέλους της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Στους πιο πάνω ισχυρισμούς η ΑΗΚ αντιτείνει ότι ο κ. Ναθαναήλ, Αναπληρωτής Διευθυντής Προμηθειών της ΑΗΚ σε καμία συνεδρία δεν ήταν παρών καθόλη τη διάρκεια της και προσθέτει ότι σύμφωνα με τους Κανονισμούς 3 και 21 των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα (Γενικούς) Κανονισμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου 2009 (ΚΔΠ 179/2009) ο Διευθυντής Προμηθειών είναι πρόσωπο με αρμοδιότητα να επιλαμβάνεται και να χειρίζεται θέματα διαγωνισμών

¹ 22. Η διαδικασία συζήτησης και λήψης απόφασης για ορισμένο θέμα πρέπει να διεξάγεται από την αρχή μέχρι το τέλος από τα ίδια μέλη του συλλογικού οργάνου. Αν η διαδικασία παρατείνεται σε περισσότερες συνεδρίες και η σύνθεση του οργάνου μετά την πρώτη συνεδρία αλλάζει με τη συμμετοχή μελών που ήταν απόντα στις προηγούμενες συνεδρίες, το συλλογικό όργανο δεν μπορεί να λάβει έγκυρη απόφαση στην τελευταία συνεδρία, εκτός αν στη συνεδρία αυτή επαναληφθεί από την αρχή η διαδικασία και η συζήτηση που προηγήθηκε. Αυτό δεν απαιτείται, όταν πρόκειται για απουσία από συνεδρία που ασχολήθηκε με προκαταρκτικά θέματα ή όταν τα μέλη τα οποία λαμβάνουν την τελική απόφαση είναι πλήρως ενημερωμένα σχετικά με όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λήψη απόφασης.

² Αντέννα Λίμιτεδ ν. Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2013) 3 ΑΑΔ 242

που οδηγούν στην ανάθεση συμβάσεων. Επίσης, σύμφωνα με την Οδηγία Αγορών της ΑΗΚ ΟΑ/1/2016, σελίδα 36, όρος 13.2, η Επιτροπή Αξιολόγησης μπορεί να συμβουλευέται το Διευθυντή Προμηθειών αναφορικά με θέματα που άπτονται της διαδικασίας αξιολόγησης των προσφορών.

Τον ισχυρισμό για απουσία αιτιολογίας των απόντων μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης, τον απορρίπτει και αντιτείνει ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν ασκεί αποφασιστική αρμοδιότητα, αφού αρμόδιο όργανο για λήψη απόφασης είναι το Διοικητικό Συμβούλιο. Σ' ότι αφορά τις συνεδρίες από τις οποίες απουσίαζαν μέλη χωρίς καταγραφή του λόγου της απουσίας τους αυτές αφορούσαν προπαρασκευαστικά ζητήματα και συνεπώς δεν τίθεται οποιοδήποτε ζήτημα.

Σε σχέση με το νέο μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης αυτό αναφέρει καθώς προκύπτει από τα πρακτικά ενημερώθηκε πλήρως για όσα διαμείφθηκαν σε προηγούμενες συνεδρίες.

Έχοντας εξετάσει τις θέσεις των μερών υπό το φως του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου παρατηρούμε τα εξής:

Σχετικοί με τα ζητήματα της σύνθεσης/συγκρότησης της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι οι Κανονισμοί 6, 8.1, 21 και 32 της ΚΔΠ 179/2009 από τους οποίους και παραθέτουμε ότι κρίνουμε σχετικό. Τις πρόνοιες της Οδηγίας ΟΑ/1/2016 θα τις παραθέτουμε κατά την εξέταση των ισχυρισμών των Αιτητών.

«6.-(1) Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από τρία μέλη τουλάχιστον ως ακολούθως:

- (α) Έναν ή περισσότερους εκπροσώπους της Αρμόδιας Μονάδας,*
- (β) έναν εκπρόσωπο της Μονάδας Οικονομικών, και*
- (γ) έναν εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Προμηθειών.*

(2) Επιπρόσθετα από τα μέλη που καθορίζονται στην παράγραφο (1), ο Γενικός Διευθυντής δύναται, κατόπιν εισήγησης του Αρμόδιου Εκτελεστικού Διευθυντή, να διορίζει ως πλήρως ισότιμα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης λειτουργούς από άλλες Αρμόδιες Μονάδες, με ειδικές γνώσεις ή σχετική πείρα.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 22 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, εάν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης των προσφορών ένα μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης προάγεται ή μετατίθεται ή του ανατίθενται άλλα καθήκοντα, ο Γενικός Διευθυντής δύναται να αποφασίσει ότι το συγκεκριμένο μέλος δεν θα εξακολουθήσει να παραμένει μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης.

7. -(1) Είναι ασυμβίβαστη η ταυτόχρονη συμμετοχή μέλους Επιτροπής Αξιολόγησης σε Επιτροπή Προσφορών που επιλαμβάνεται του ιδίου θέματος για το οποίο έχει συσταθεί η σχετική Επιτροπή Αξιολόγησης.

(2) Εάν κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης των προσφορών ενός διαγωνισμού ένα μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης προάγεται ή μετατίθεται σε θέση βάσει της οποίας συμμετέχει στην Επιτροπή Προσφορών που επιλαμβάνεται του ιδίου θέματος, παραμένει ως μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και την ανάθεση της σύμβασης. Στη διάρκεια αυτή δε συμμετέχει στην Επιτροπή Προσφορών.

8.-(1) Πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους, ο συντονιστής και τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης και της Επιτροπής Προσφορών, καθώς επίσης και οι ιδιώτες σύμβουλοι στους οποίους ανατέθηκε η αξιολόγηση προσφορών, υπογράφουν δήλωση ότι θα εκτελούν τα καθήκοντά τους με ευσυνειδησία και αμεροληψία, χωρίς φόβο ή εύνοια και θα τηρούν απόλυτη εχεμύθεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

(2) Σε περίπτωση που ο πρόεδρος ή ο συντονιστής ή μέλος Επιτροπής που συστήνεται με βάση τους παρόντες Κανονισμούς ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, έχει οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, σε σχέση με οποιοδήποτε διαγωνισμό ή έχει οποιαδήποτε ιδιάζουσα σχέση ή οποιαδήποτε εξ αίματος ή εξ αγχιστείας συγγένεια μέχρι του τέταρτου βαθμού με οποιοδήποτε πρόσωπο που έχει πρόδηλο οικονομικό ή άλλο συμφέρον από την εν λόγω διαδικασία, οφείλει να αποκαλύψει το συμφέρον, τη σχέση ή τη συγγένεια αυτή στην Επιτροπή ή στο Διοικητικό Συμβούλιο, κατά περίπτωση, και να αποχωρήσει από τη διαδικασία.

[...]

21.-(1) Ο Διευθυντής Προμηθειών είναι υπεύθυνος για την τήρηση των εγκεκριμένων διαδικασιών αναφορικά με την έκδοση και αξιολόγηση διαγωνισμών και τη σύναψη συμβάσεων.

(2) Για το σκοπό αυτό ο Διευθυντής Προμηθειών προσυπογράφει την έκθεση αξιολόγησης που ετοίμασε η Επιτροπή Αξιολόγησης, στην οποία επιβεβαιώνει την τήρηση των εγκεκριμένων διαδικασιών και καταγράφει σχετικά σχόλια.

(3) Η Έκθεση Αξιολόγησης μετά την υπογραφή της από το Διευθυντή Προμηθειών υποβάλλεται στην Επιτροπή Προσφορών.

(4) Σε περίπτωση απουσίας του Διευθυντή Προμηθειών, η Έκθεση Αξιολόγησης προσυπογράφεται από ένα λειτουργό της Διεύθυνσης Προμηθειών που κατέχει θέση στη μισθολογική κλίμακα N2 και που ορίζεται από το Διευθυντή Προμηθειών.

[...]

32. Σε όλες τις περιπτώσεις που μέλη των Επιτροπών που συστήνονται δυνάμει των παρόντων Κανονισμών ή του Διοικητικού Συμβουλίου αντικαθίστανται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης προσφορών, τα νεοδιορισθέντα μέλη ενημερώνονται πλήρως για τις μέχρι τότε εργασίες της κατά περίπτωση Επιτροπής ή του Διοικητικού Συμβουλίου, αναφορικά με την εκκρεμή

διαδικασία. Αυτό αναφέρεται στην Έκθεση Αξιολόγησης ή στα πρακτικά, αναλόγως της περίπτωσης».

Σύμφωνα με την Οδηγία ΟΑ/1/2016 το πεδίο εφαρμογής της πρέπει να διαβάζεται σε συνδυασμό με την Οδηγία 2014/25/ΕΕ, το Νόμο 140(Ι)/2016 και την ΚΔΠ 179/2009.

Έχουμε μελετήσει με προσοχή τα πρακτικά των συνεδριάσεων για τα οποία υπάρχει ισχυρισμός απουσίας μελών χωρίς την καταγραφή του λόγου της απουσίας τους. Διαπιστώνουμε και εμείς ότι πράγματι δεν αναφέρεται οτιδήποτε άλλο πέραν της φράσης «απών». Με κάθε εκτίμηση προς τη δικηγόρο της ΑΗΚ δεν συμφωνούμε με τη θέση ότι οι αρμοδιότητες και οι διαπιστώσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι χωρίς αποφασιστική σημασία και συνεπώς η απουσία μελών χωρίς καταγραφή του λόγου της απουσίας τους δεν επηρεάζουν τη νομιμότητα της σύνθεσης. Αν έτσι είχαν τα πράγματα τότε ποιος ο σκοπός των προνοιών 5, 6, 7 και 8 της ΚΔΠ 179/2009 σε σχέση με τη συγκρότηση και λειτουργία της. Το ζήτημα της ορθής σύνθεσης των εμπλεκόμενων στην απόφαση οργάνων εξετάστηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο στη **Τουφεξή και Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου**, Υπόθ. 254/2010 5.11.2018 στην οποία και παραπέμπουμε. Χωρίς να αμφισβητούμε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δεν είναι το όργανο που λαμβάνει την τελική απόφαση οι αρμοδιότητες της η ουσιαστική εμπλοκή της και τα συμπεράσματα της ως προς την πλήρωση ή όχι των απαιτήσεων των εγγράφων του διαγωνισμού δεν είναι χωρίς σημασία. Η Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία αποτελείται από τους κατ' εξοχήν ειδικούς για το αντικείμενο του

διαγωνισμού δεν μπορεί παρά να συνεδριάζει όπως προβλέπει το άρθρο 22³ του Ν. 158(I)/1999. Επίσης σύμφωνα με την Οδηγία ΟΑ/1/2016 (13.2 Γενικά (III) (IV) και (VIII))

(III) «Σε όλους τους Διαγωνισμούς, κατά την πρώτη συνεδρία, ο Συντονιστής και τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης πρέπει να υπογράψουν την «Υπεύθυνη Δήλωση Ευσυνείδητης και Αμερόληπτης Εκτέλεσης Καθηκόντων Μελών Επιτροπής Αξιολόγησης» που προβλέπεται στον Κανονισμό 8, και να την συμπεριλάβουν στην Έκθεση Αξιολόγησης. Ανάλογη δήλωση υποβάλλεται και από τους ιδιώτες Συμβούλους, αν υπάρχουν».

(IV) «Όλες οι συνεδρίες που θα ακολουθήσουν θα πρέπει να είναι συστηματικές και συνεχείς. Εάν οποιοδήποτε από τα μέλη αδυνατεί να συμμετάσχει σε συνεχείς συνεδρίες, για συμπλήρωση των διαδικασιών αξιολόγησης εντός των καθορισθέντων προθεσμιών, πρέπει να το δηλώσει αμέσως και πριν την έναρξη της διαδικασίας στον Διευθυντή του. Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή Αξιολόγησης διορίζεται από τον Αρμόδιο Διευθυντή, το εν λόγω μέλος αντικαθίσταται από άλλο Λειτουργό από τον Διευθυντή που το διόρισε. Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή Αξιολόγησης διορίζεται από το Γενικό Διευθυντή, το εν λόγω μέλος δυνατόν να αντικατασταθεί από άλλο Λειτουργό, με εισήγηση του Διευθυντή ή Εκτελεστικού Διευθυντή που εισηγήθηκε τον διορισμό του. Η εισήγηση υποβάλλεται από το Διευθυντή Προμηθειών στο Γενικό Διευθυντή».

(VIII) «Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης των προσφορών πρέπει να αποφεύγονται απουσίες μακράς διάρκειας. Λειτουργοί που συμμετέχουν σε Επιτροπές Αξιολόγησης δύνανται να απουσιάζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα μόνο κατόπιν έγκρισης του Αρμόδιου Διευθυντή ή Αρμόδιου Εκτελεστικού Διευθυντή και με τη σύμφωνη γνώμη του Συντονιστή της Επιτροπής Αξιολόγησης».

Εν προκειμένω και εάν ακόμα από τις συνεδρίες της Επιτροπής Αξιολόγησης από τις οποίες απουσίαζαν μέλος ή μέλη χωρίς την καταγραφή του λόγου απουσίας τους θα

³ 22. Η διαδικασία συζήτησης και λήψης απόφασης για ορισμένο θέμα πρέπει να διεξάγεται από την αρχή μέχρι το τέλος από τα ίδια μέλη του συλλογικού οργάνου. Αν η διαδικασία παρατείνεται σε περισσότερες συνεδρίες και η σύνθεση του οργάνου μετά την πρώτη συνεδρία αλλάξει με τη συμμετοχή μελών που ήταν απόντα στις προηγούμενες συνεδρίες, το συλλογικό όργανο δεν μπορεί να λάβει έγκυρη απόφαση στην τελευταία συνεδρία, εκτός αν στη συνεδρία αυτή επαναληφθεί από την αρχή η διαδικασία και η συζήτηση που προηγήθηκε. Αυτό δεν απαιτείται, όταν πρόκειται για απουσία από συνεδρία που ασχολήθηκε με προκαταρκτικά θέματα ή όταν τα μέλη τα οποία λαμβάνουν την τελική απόφαση είναι πλήρως ενημερωμένα σχετικά με όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τη λήψη απόφασης.

μπορούσαν να χαρακτηριστούν προπαρασκευαστικές συνεδρίες (22.9.2020, 25.9.2020, 6.10.2020, 4.12.2020, 19.1.2021, 21.1.2021, 19.3.2021) οι συνεδρίες στις 15.10.2020, 19.11.2020 και 15.12.2020 δεν είναι προπαρασκευαστικές αφού σ' αυτές συζητήθηκαν και λήφθηκαν αποφάσεις για εισήγηση αποκλεισμού προσφορών, οι οποίες υιοθετήθηκαν από την Επιτροπή Προσφορών και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η απουσία μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης από συνεδρίες όπου συζητήθηκαν και αποφασίστηκαν ζητήματα αποκλεισμού προσφορών χωρίς καταγραφή του λόγου απουσίας των εν λόγω μελών πλήττει τη νομιμότητα της σύνθεσης και λειτουργίας της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Στη Σάββας Χ''Νεοκλέους ν Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου Υποθ. 1649/2011

17.5.2016 σε σχέση με την ανάγκη καταγραφής των λόγων απουσίας μελών συλλογικών οργάνων αναφέρονται τα εξής:

«Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, στις συνεδρίες του συλλογικού οργάνου πρέπει κατ' αρχή να μετέχουν όλα τα μέλη που συγκροτούν (Βλ. Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο Α.Ι. Τεύχος, 4^η Έκδοση, σελ. 284). Η υποχρέωση αυτή εκπηγάζει από το οφειλόμενο καθήκον άσκησης της εκ του Νόμου καθορισμένης αρμοδιότητας του οργάνου. Το δικαίωμα του διοικούμενου ικανοποιείται μόνο, όταν η απόφαση για το θέμα που τον αφορά λήφθηκε κατόπιν συζήτησης από αρμόδιο όργανο που συνεδρίασε με νόμιμη σύνθεση. Η απουσία μέλους από δεόντως συγκληθείσα συνεδρίαση του οργάνου επιτρέπεται μόνο όταν η απουσία κρίνεται εξ αντικειμένου δικαιολογημένη (βλ. Κόρτας ν. Ρ.Ι.Κ (2007) 3 Α.Α.Δ. 67, Δημητρίου κ.α. ν. Δημοκρατίας (2012) 3 Α.Α.Δ. 74 παραπέμπει στην Καρακόκκινος του Κωνσταντινίδη). Στην προκειμένη περίπτωση παρατηρείται η αδικαιολόγητη απουσία των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, Άριστου Αριστοτέλους και Κατερίνας Χαραλαμπίδου. Με το δεδομένο αυτό, στοιχειοθετείται λόγος ακύρωσης».

Σε σχέση με το ζήτημα της συμμετοχής του Διευθυντή Προμηθειών σε αριθμό συνεδριών της Επιτροπής Αξιολόγησης παρατηρούμε τα εξής:

Στην A. J. Pericleous (Services) Ltd v Κυπριακής Δημοκρατίας, Μέσω Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών 2000 4ΑΑΔ 224 αναφέρεται ότι:

*«Απαραίτητη προϋπόθεση της έννομης λειτουργίας του συλλογικού οργάνου είναι η νόμιμη συγκρότηση του. Του «νόμου ορίζοντος εκ πόσων και τίνων ατόμων» απαρτίζεται το συλλογικό όργανο προϋπόθεση της νόμιμης υπόστασης και λειτουργίας, αλλά και του έγκυρου των αποφάσεων, αποτελεί η συγκρότηση του «εκ πάντων των προσώπων, τα οποία νόμω καθωρίσθησαν, για ν' αποκτήση τούτο γένεσιν και μορφήν συλλογικού οργάνου». Η συμμετοχή προσώπου το οποίο δεν περιλαμβάνεται ανάμεσα στα κατά το Νόμο μέλη του συλλογικού οργάνου αντίκειται προς την έννοια της νόμιμης συγκρότησης του (Βλ. Ηλία Γ. Κυριακόπουλου «Ελληνικόν Διοικητικό Δίκαιον» Β. Γενικόν Μέρος, έκδοση τέταρτη, σελ. 20-21. Βλ. και Μιχ. Δ. Στασινόπουλου, Μαθήματα Διοικητικού Δικαίου 1957, σελ. 234, **Theofylactou v. Republic (1966) 3 C.L.R 801, 809** και **Gavriel v. Republic (1967) 3 C.L.R. 638, 646, 647**). Απόφαση που λαμβάνεται λόγω μη νόμιμης συγκρότησης του συλλογικού οργάνου είναι ακυρωτέα λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου «διατεταγμένου περί την ενέργεια της πράξεως» (Αποφάσεις Στ. Ε 681/1936 και 1481/56)».*

Επίσης στη Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου v Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (2002) 3 ΑΑΔ 314 5.6.2002 σε σχέση με τη σύνθεση του συλλογικού οργάνου αναφέρει ότι:

« Η σύνθεση του συλλογικού οργάνου αναφέρεται, αντιθέτως προς την συγκρότηση, όχι στο όργανο καθ' εαυτό και αφηρημένως, αλλά στην συγκεκριμένη περίπτωση λειτουργίας του⁵. Νομίμως συγκροτημένο όργανο δεν είναι κατ' αρχήν νόμιμα συντεθειμένο, και αν δεν μετέχουν στην ψηφοφορία, γιατί δεν μπορεί να είναι γνωστό το μέτρο της επιδράσεως που μπορούν να ασκήσουν.

Σημ. 5. Η διάκριση μεταξύ συγκροτήσεως και συνθέσεως, δεν τηρείται συνεπώς στην νομοθεσία, αλλά ούτε στην θεωρία ή την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας».

Στην παρατήρηση του Π.Δ. Δαγτόγλου ότι στην Ελλάδα δεν τηρείται με συνέπεια η διάκριση, προσθέτουμε ότι το ίδιο συμβαίνει και στην Κύπρο και αυτό επειδή πρακτικώς η εν λόγω διάκριση δεν ενέχει επιπτώσεις».

Το γεγονός ότι ο Διευθυντής Προμηθειών είναι υπεύθυνος για την τήρηση των διαδικασιών αναφορικά με την έκδοση και αξιολόγηση διαγωνισμών και τη σύναψη συμβάσεων (Καν. 21(1) πιο πάνω) όπως και ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να τον συμβουλευεται αναφορικά με θέματα που άπτονται της διαδικασίας αξιολόγησης προσφορών, δεν του δίδει και το δικαίωμα να συμμετέχει στις συνεδρίες της Επιτροπής Αξιολόγησης χωρίς να καταγράφεται ο λόγος της παρουσίας του και ο χρόνος της αποχώρησής του. Η κρίση μας αυτή θεωρούμε ότι υποστηρίζεται και από τον Καν. 4(5) της ΚΔΠ 179/20 ο οποίος προβλέπει ότι *«στις συνεδρίες της Επιτροπής Προσφορών δύναται να παρίσταται ως παρατηρητής εφόσον κληθεί ο Διευθυντής Προμηθειών»*. Θεωρούμε ότι εάν ο νομοθέτης ήθελε κάτι ανάλογο για την Επιτροπή Αξιολόγησης θα το κατέγραφε.

Εν πάση περιπτώσει και εάν ακόμη σε μερικές συνεδρίες (συνεδρίες 22.9.20, 25.9.20) η συμμετοχή του κου Ναθαναήλ θα μπορούσε στη βάση της ημερήσιας διάταξης να θεωρηθεί ότι αφορούσε ζητήματα της αρμοδιότητας του και συνεπώς η συμμετοχή του δεν πλήττει τη νομιμότητα της διαδικασίας, η μερική συμμετοχή του όπως καταγράφεται στα πρακτικά των συνεδρίων 15.10.20, 19.11.20 και 15.12.20 χωρίς αναφορά στο χρόνο που προσήλθε στη συνεδρία και το χρόνο που αποχώρησε, εφόσον στις εν λόγω συνεδρίες συζητήθηκαν και αποφασίστηκαν ζητήματα για τα

οποία στη συνέχεια έγιναν εισηγήσεις σε σχέση με την εγκυρότητα προσφορών πλήττει τη νομιμότητα της σύνθεσης της Επιτροπής Αξιολόγησης και συνακόλουθα της έκθεσης της και της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο την υιοθέτησε. Όπως αναφέρθηκε στην **Ανδρέας Ζήνωνος ν Κυπριακής Δημοκρατίας, Μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, 1. Μαρία Κοντού, 2. Χρυσόστομος Ζηντίλης, 3. Σόλωνας Χειμωνίδης, 4. Χριστόδουλος Γιασεμίδης ν Κυπριακής Δημοκρατίας, Μέσω Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, 2001 4ΑΑΔ 21**

«Η συμμετοχή οποιουδήποτε προσώπου που δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των μελών του έχει καταλυτική επίδραση στις αποφάσεις που λαμβάνει.

Η αυστηρή ενατένιση του θέματος από τη νομολογία αποσκοπεί στην προστασία του αρμόδιου οργάνου από οποιαδήποτε παρέμβαση, οσοδήποτε απομακρυσμένη και αν φαίνεται. Την ίδια αυστηρή προσέγγιση τηρεί και η Ελληνική Νομολογία όπως προκύπτει από το παρακάτω απόσπασμα από το Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου Ι, 6^η έκδοση (1993) του Ε.Π. Σπηλιωτόπουλου, παράγρ. 129 σελ. 134, όπου αναφέρεται:

«Κατά τη συνεδρίαση, κατά την οποία γίνεται διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών και ψηφοφορία για τη λήψη της απόφασης του συλλογικού οργάνου, δεν επιτρέπεται να παρίστανται πρόσωπα, που δεν περιλαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις στη νόμιμη συγκρότηση ή των οποίων η συμμετοχή στις συνεδριάσεις δεν προβλέπεται ρητώς. Όπως είναι ο γραμματέας ή ο τυχόν κατά νόμο εισηγητής (ΣΕ 4391/1988)....».

Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό ότι από τα πρακτικά δεν προκύπτει ότι το νέο μέλος κος Γ. Παπαγιάννης έχει ενημερωθεί επαρκώς δεν συμφωνούμε με τους Αιτητές. Σύμφωνα με την επιστολή του Διευθυντή Προμηθειών ημερ. 5.1.2021, η οποία εγκρίθηκε από το Γενικό Διευθυντή, μετά την σύσταση της Επιτροπής Αξιολόγησης ημερ. 2.12.20 κρίθηκε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης λόγω της πολυπλοκότητας χρειάζεται ενδυνάμωση γι' αυτό και διορίστηκε ο κ. Γ. Παπαγιάννης. Σε σχέση με

το νέο μέλος αναφέρεται ότι αυτό θα πρέπει να κληθεί σε συνάντηση με το συντονιστή της Επιτροπής Αξιολόγησης πριν από την συνεδρία της 12.1.2021.

Θα πρέπει επίσης το νέο μέλος να ενημερωθεί από το Συντονιστή για όλα τα σημεία της αξιολόγησης έτσι που στη συνεδρία της Επιτροπής Αξιολόγησης να αναφερθεί ότι έτυχε ενημέρωσης. Σύμφωνα με τα πρακτικά της Επιτροπής Αξιολόγησης ημερ. 12.1.2021 το νέο μέλος είχε κατ' ιδίαν συνάντηση με το συντονιστή της Επιτροπής Αξιολόγησης διατέθηκαν όλα τα σχετικά έγγραφα όπως και τα πρακτικά των προηγούμενων συναντήσεων. Επίσης ενημερώθηκε για τα μέχρι τότε ευρήματα της Επιτροπής Αξιολόγησης και συμφώνησε με αυτά. Ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι το νέο μέλος δεν ενημερώθηκε δεν ευσταθεί. Η ενημέρωση του παρά το γεγονός ότι δεν καταγράφεται η ημερομηνία της κατ' ιδίαν συνάντησης με το συντονιστή δεν καθιστά τον ισχυρισμό των Αιτητών βάσιμο.

Στη **Γιαννάκης Κουρσάρου v. Αρχής Λιμένων Κύπρου** 2007 3 ΑΑΔ 293

αναφέρονται τα εξής:

*«Σημειώνεται στα πρακτικά ότι το εν λόγω μέλος «ενημερώθηκε από τον Πρόεδρο για τους χειρισμούς του θέματος και τις σχετικές αποφάσεις που λήφθηκαν με αριθμούς 2 2002 και 39 2002 τις οποίες ανέγνωσε και με το περιεχόμενο των οποίων εσυμφώνησε». Η καταγραφείσα ενημέρωση και αποδοχή αναφορικά με ό, τι έγινε στις προηγούμενες συνεδρίες σήμαινε, καθώς είναι νομολογημένο, την πλήρη επανάληψη της διαδικασίας εξ' ύπαρχής: Βλ. **Δημοκρατία v. Κουλία (1991) 3 Α.Α.Δ 370**. Είναι μάλιστα αξιοσημείωτο ότι με την απόφαση της πλειοψηφίας στην εν λόγω υπόθεση, η οποία ακολούθησε την **Savva and Another v. PS.C. (1988) 3 C.L.R 102** – βλ. και την πρωτόδικη **Savva and Another v. Republic (1985) 3 C.L.R 694** – θεωρήθηκε πως εξυπονείτο η υιοθέτηση των προηγηθέντων αφού τα πρακτικά των προηγούμενων συνεδριών βρίσκονταν ενώπιον των νέων μελών. Σημειώνω σχετικά και την ΣΕ*

4078/1989 όπου, καθώς αναφέρει ο καθηγητής Αναστ. Ι. Τάχος στο σύγγραμμα «Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο» 5^η έκδοση (1996), στο οποίο με παρέπεμψε η συνήγορος του ενδιαφερόμενου προσώπου, «από την συμμετοχή των μελών στη λήψη της απόφασης τεκμαίρεται ότι έχουν ενημερωθεί».

Σε σχέση με τη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης θεωρούμε χρήσιμο να αναφερθούμε σε ακόμα ένα ζήτημα για σκοπούς και μόνο προβληματισμού της ΑΗΚ αφού τα μέρη δεν έχουν αναφερθεί σ' αυτό. Πρόκειται για το ζήτημα της αποχώρησης του μέλους κ. Κρονίδη από τη πρώτη συνεδρία ημερ. 22.09.2020 για λόγο ο οποίος κρίθηκε δικαιολογημένος και της απόφασης για μη αντικατάσταση του, ενώ στην 8^η συνεδρία 12.01.2021 έγινε ανασύσταση της Επιτροπής Αξιολόγησης με νέο μέλος με αιτιολογικό την πολυπλοκότητα των θεμάτων.

Οι Αιτητές με την προσφυγή τους αμφισβητούν επίσης την νομιμότητα της απόφασης αποκλεισμού της προσφοράς τους και την νομιμότητα της αποδοχής στο Α' στάδιο του διαγωνισμού των προσφορών των εταιρειών ΤΕΡΝΑ και ΜΕΤΚΑ Α.Ε. Οι ισχυρισμοί τους σε σχέση τα ζητήματα αυτά εν όψει της κατάληξης μας για μη νόμιμη σύνθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης για τους λόγους που έχουμε αναφέρει είναι αχρειαστό να εξεταστούν.

Ενόψει των πιο πάνω ομόφωνα αποφασίζουμε ότι η προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται χωρίς άλλη διαταγή.